

**UCHWAŁA NR II/20/24
RADY MIEJSKIEJ ZAWICHOST**

z dnia 27 maja 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Zawichost na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 poz. 609) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024, poz. 424) Rada Miejska Zawichost uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Gminy Zawichost na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zawichostu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Zawichost

Marek Grzyb

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Zawichost na lata 2024 – 2030

I. Wstęp

W polskim systemie prawnym przemoc jest przestępstwem ściganym z urzędu. Przepisy dotyczące tego problemu znajdują swoje uregulowania w szeregu aktów prawnych – poczynając od Konstytucji, przepisów prawa karnego po ustawę szczególną, jaką jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ta ostatnia została w ostatnich miesiącach istotnie zmieniona, co wymagało reorganizacji całego systemu przeciwdziałania przemocy domowej na szczeblu gminnym w tym powołanie nowego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych.

Przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakładają na gminę obowiązek opracowania i przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób dotkniętych przemocą domową w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej.

Za niezbędne uznano:

- inicjowanie profilaktyki jako formy działań zapobiegających zjawisku przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w środowisku lokalnym;
- potrzebę wielodyscyplinarnego podejścia do jego rozwiązywania w szerszym wymiarze społecznym;
- konieczność prowadzenia edukacji, która powinna przyczynić się do zmiany świadomości społeczeństwa odnośnie tego, czym tak naprawdę jest przemoc
- rozwój metod skutecznej ochrony osób doznających przemocy domowej, w szczególności dzieci;
- wdrażanie mechanizmów izolujących osoby stosujące przemoc domową od osób doznających tej przemocy;
- zmianę postaw osób stosujących przemoc domową przez poddanie ich oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej dla Gminy Zawichost na lata 2024-2030, zwany dalej Programem, został opracowany, w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz minimalizowania jej negatywnych następstw w życiu lokalnego społeczeństwa. Jest to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań, mających na celu udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc, zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na skalę zjawiska przemocy domowej. Zadaniem Programu jest wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwolą na sprawne działanie służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy, jak również umożliwią pracę ze sprawcami przemocy. Program jest zgodny w swoich głównych kierunkach działania z programami opracowanymi na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

II. Uwarunkowania ustawowe

Uregulowania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej znajdują się w szeregu ustaw, spośród których kluczową jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Określa ona zadania różnych organów państwa, w tym jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej, a także wobec osób ją stosujących. Zgodnie z art. 1 ust. 2 przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

W świetle art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

·opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;

·prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach nią zagrożonych;

·zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;

·tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej gmina realizuje w szczególności poprzez zespoły interdyscyplinarne, powoływane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. W ich skład wchodzi przede wszystkim przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi; mogą to być również prokuratorzy, przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej lub innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, a jego zadaniem jest, w świetle art. 9b ust. 2 ustawy, tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, głównie poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

W świetle art. 9a ust. 10, w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupę diagnostyczno-pomocową. Robi to niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej. W jej skład wchodzi pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz Policji, mogą być również m.in. pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, asystent rodziny, nauczyciel, wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego, osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagog, psycholog, terapeuta.

Zagadnienia związane z problemem przemocy domowej zawarte są również w innych ustawach, wśród których należy wymienić następujące:

·ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Istotne w zakresie uregulowań prawnych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty”, które mówi, iż podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Zgodnie z art. 9d ust. 2 obejmuje ona ogół czynności, podejmowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Obok uregulowań prawnych, które wytyczają ramy możliwych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, należy również uwzględnić założenia dokumentów strategicznych i programowych różnych szczebli, wskazujących główne cele i kierunki polityki społecznej w tym obszarze. Kluczowym dokumentem w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej jest *Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030* przyjęty Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r., która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce, natomiast cele szczegółowe sformułowano następująco:

- 1) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
- 4) zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców. Są to:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna: obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.

2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej: obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), a także do służb i podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową: obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, a także do służb i podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

III. Definicja przemocy domowej

Przemoc jest zjawiskiem dość powszechnym we współczesnym świecie. Występuje w różnych sferach życia, w mediach, w codziennym funkcjonowaniu wielu osób. Potocznie utożsamiana jest z brutalnością, okrucieństwem i przestępczością, częściej kojarzona z jej fizycznymi przejawami, pozostawiającymi widoczne ślady. Definicje przemocy są różne. Najczęściej wskazuje się na relację między ludźmi, która opiera się na użyciu przeważającej siły, utrudniając tym samym samoobronę osoby pokrzywdzonej. Przemocy nie należy utożsamiać więc z agresją, ponieważ różnią się one asymetrią siły – w przemocy występuje ona zawsze po stronie sprawcy, a w przypadku agresji jest zrównoważona.

Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc jako **jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej**, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W art. 2 ust. 1 pkt 2 cytowanej ustawy, ustawodawca wskazał katalog osób doznających przemocy domowej, który obejmuje następujące osoby, wobec których stosowana jest przemoc domowa:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego, będącego świadkiem przemocy domowej lub wobec którego stosowana jest przemoc domowa.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że: jest intencjonalna – jest zamierzonym celowym działaniem człowieka nakierowanym na kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby, odbywa się w warunkach nierównowagi sił – sprawca ma i wykorzystuje przewagę (fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną) nad ofiarą, prowadzi do naruszenia jej podstawowych praw i wolności, powoduje cierpienie oraz naraża ją na utratę zdrowia i życia.

Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy:

Przemoc fizyczna- naruszenie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalenie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.

Przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, groźenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wysmiewanie, lekceważenie, itp. (jest najczęstszą formą przemocy trudną do udowodnienia).

Przemoc seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Np.: wymuszanie pożycia,

obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.

Przemoc ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Zaniedbanie wiąże się z niezaspokojeniem podstawowych potrzeb psychicznych i fizycznych osób bliskich tj.: niewłaściwe odżywianie i ubieranie, niedostateczna ochrona zdrowia, brak właściwej edukacji, niezaspokajanie potrzeby miłości, przynależności i szacunku.

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje nie tylko dla samej osoby doznającej przemocy, ale także dla całego społeczeństwa. Jest zjawiskiem negatywnym, mającym duży wpływ na rozwój człowieka na każdym etapie jego życia. Przemoc stanowi poważny problem społeczny, jest ściśle powiązana z innymi obszarami wymagającymi działań ze strony wielu specjalistów, instytucji czy organizacji. Stworzenie jednolitej strategii wsparcia daje możliwość podniesienia efektywności udzielanej pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- a) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- b) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- c) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- d) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż potrzeba stworzenia Programu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala również na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Zawichost.

IV. Diagnoza problemu przemocy domowej w gminie Zawichost

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do zbadania, ze względu na fakt, iż dotyczy najbardziej intymnej sfery życia człowieka. Ogólne szacowanie skali przemocy domowej obarczone jest dużym błędem ze względu na społeczne ograniczenia w ujawnianiu tego rodzaju problemów. Ofiary przemocy nie zawsze chcą zdradzać sprawy, które uznają za wstydlive. W konsekwencji większość przypadków przemocy nadal nie jest ujawniona. Zjawisko to przez wiele lat było marginalizowane, a podejmowane działania miały jedynie na celu odizolowanie osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc. Istnieje zatem potrzeba podejmowania kompleksowych działań skierowanych do ofiar przemocy w rodzinie jak również osób stosujących przemoc. Od problemu przemocy nie są wolne również rodziny zamieszkujące Gminę Zawichost. Przemoc domowa często łączy się z problemem nadużywania alkoholu i występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym.

Obecnie, w związku z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, dokonaną ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) konieczne było powołanie w Gminie Zawichost nowego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Tryb oraz sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej został określony w Uchwale Nr LXV/368/23 Rady Miejskiej Zawichost z dnia 24 sierpnia 2023 roku. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej został powołany Zarządzeniem Nr 176/2023 Burmistrza Zawichostu z dnia 13 września 2023 roku.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Zawichost wchodzi przedstawiciele poszczególnych instytucji:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawichoście
- Komisariatu Policji w Dwikożach
- Sądu Rejonowego w Sandomierzu
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawichoście
- Ochrony Zdrowia
- Oświaty

W ujawnionych przypadkach podejrzenia występowania przemocy domowej wdrażana jest procedura Niebieskiej Karty, która obejmuje ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli wymienionych instytucji. Działania te monitoruje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

W procesie diagnostycznym uwzględniono informacje obrazujące charakterystykę realizacji procedury „Niebieskie Karty”, które w latach 2020-2023 wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu.

Tabela nr 1. Liczba Niebieskich Kart w latach 2020-2023.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	Razem
Liczba formularzy Niebieska Karta w tym	15	19	22	18	74
-wszczynające procedurę po raz pierwszy	14	16	20	13	63
-sporządzone po raz kolejny w danej rodzinie	1	3	2	5	11
Liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty	13	16	26	6	61

Źródło: dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego

W latach 2020-2023 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 74 formularzy Niebieska Karta, natomiast 61 procedur zostało zakończonych. Najwięcej Niebieskich Kart zostało założonych w 2022 roku i było ich 22 w tym 2 wszczęte ponownie w tej samej rodzinie. Jednocześnie w 2022 roku 26 procedur zostało zakończonych. W 2023 roku do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 18 formularzy Niebieska Karta w tym 13 wszczynających procedurę po raz pierwszy oraz 5 formularzy sporządzone po raz kolejny w danej rodzinie, 6 procedur zostało zakończone.

Tabela nr 2. Instytucje wszczynające procedurę Niebieskiej w latach 2020-2023

Instytucja wszczynająca procedurę NK	2020	2021	2022	2023	Razem
Policja	15	19	21	17	72
Pomoc społeczna	0	0	0	1	1
Służba zdrowia	0	0	1	0	1
Oświata	0	0	0	0	0
GKRPA	0	0	0	0	0
Razem	15	19	22	18	74

Źródło: dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego

W okresie 2020 -2023 72 procedury Niebieska Karta wszczęli funkcjonariusze Policji. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawichoście wszczęli jedną procedurę w 2023 roku, oraz jedna procedura została wszczęta przez służbę zdrowia w 2022 roku.

Z powyższych danych wynika, że Policja jest instytucją wiodącą w identyfikacji problemu przemocy domowej w rodzinach na terenie Gminy Zawichost.

Tabela nr 3. Charakterystyka osób stosujących przemoc domową w latach 2020-2023

Charakterystyka osób stosujących przemoc domową	2020	2021	2022	2023	razem
Nadużywający alkoholu	13	14	16	11	54
Leczony psychiatrycznie	1	3	2	3	9
Nadużywający środków odurzających	0	1	2	0	3

Źródło: dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego

Analizując powyższe dane należy zauważyć, że w rodzinach, w których została wszczęta procedura Niebieska Karta występują dodatkowe problemy takie jak problem alkoholowy, choroba psychiczna czy nadużywanie środków odurzających. Najwięcej rodzin w których została wszczęta procedura Niebieskie Karty boryka się również z problem nadużywania lub uzależnienia od alkoholu. Dane na temat zjawiska nadużywania alkoholu na terenie gminy gromadzi Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawichoście. Osoby nadużywające lub uzależnione od alkoholu kierowane są do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy Domowej w Zawichoście. W Punkcie Konsultacyjnym prowadzone jest poradnictwo z zakresu psychologicznego.

Tabela nr 4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz spotkań grup roboczych w latach 2020-2023

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	5	4	4	5
Liczba grup roboczych	16	46	60	53

Źródło: dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego

Do realizacji procedury Niebieska Karta Zespół Interdyscyplinarny powołał grupę roboczą w skład której mogą wchodzić osoby nie będące członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, grupa robocza opracowuje i realizuje plan pomocy rodzinie oraz monitoruje sytuację rodzinną. Powyższa tabela przedstawia liczbę posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz liczbę spotkań grup roboczych.

Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawichoście i Zespołu Interdyscyplinarnego w analizowanym okresie tj. 2020-2023 należy zauważyć, iż przemoc domowa nadal jest często występującym zjawiskiem w rodzinach. Dodatkowo często łączy się z innymi problemami występującymi w rodzinach: problemem nadużywania alkoholu, choroby psychiczne, nadużywanie środków odurzających. W środowisku lokalnym zjawisko przemocy nadal pozostaje tematem wstydlivym, zwłaszcza dla osób doznających przemocy. Podsumowując diagnozę zjawiska przemocy w Gminie Zawichost w latach 2020-2023 można zauważyć, iż mimo szeregu działań profilaktycznych podejmowanych w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, problem PRZEMOCY należy uznać za wymagający dalszej interwencji, zwłaszcza w rodzinach, gdzie znajdują się dzieci. Aby zapobiegać przemocy domowej i zwalczać jej niekorzystne skutki należy zwiększyć skuteczność dotychczasowych działań, co będzie stanowić główny cel programu. Nieocenioną rolę w tej kwestii niewątpliwie odgrywać będzie działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i grup diagnostyczno- pomocowych.

V. Badania ankietowe mieszkańców

W ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przeprowadzona została wśród mieszkańców z terenu Gminy Zawichost anonimowa ankiet, w celu dokonania prawidłowej diagnozy zjawiska przemocy domowej.

1. Charakterystyka badania

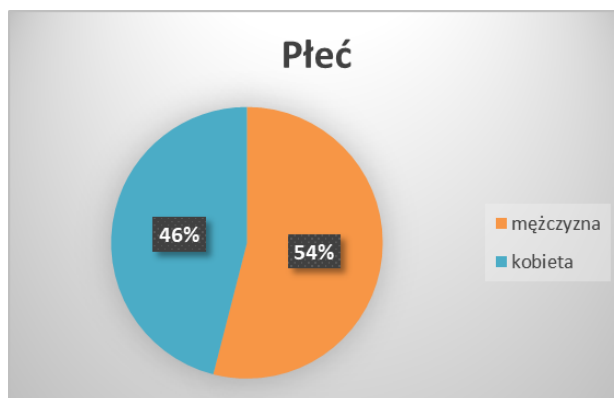
Cel badania:

Celem badania było pozyskanie wiedzy o faktycznych rozmiarach zjawiska przemocy na terenie gminy Zawichost, pozyskanie informacji na temat świadomości społecznej dotyczących zagrożeń płynących z przemocy, poszerzenie wiedzy na temat skutków przemocy oraz zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych. Realizując badania skupiono się przede wszystkim na uzyskaniu informacji na temat wiedzy o przypadkach występowania lokalnie różnych form przemocy oraz oceny prowadzonych działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy.

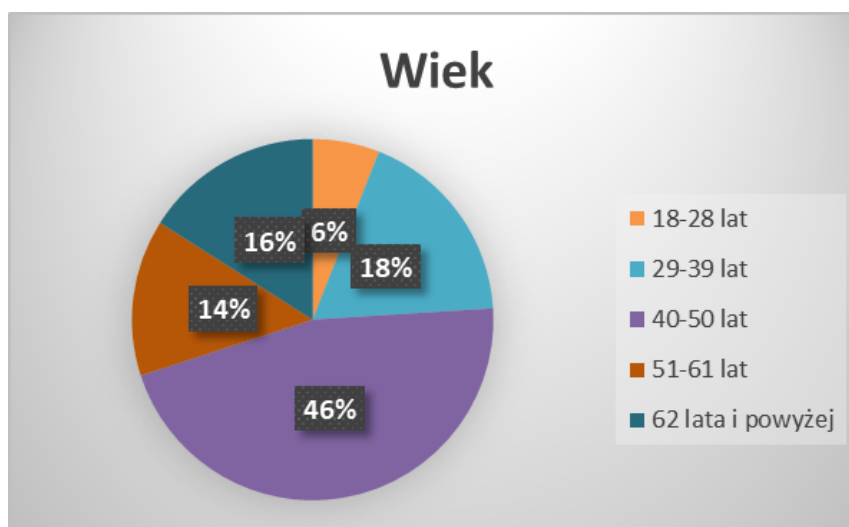
2. Charakterystyka badanej grupy:

Badaniami objęto 50 dorosłych mieszkańców Gminy Zawichost. Wśród badanych osób, 54% stanowili mężczyźni, natomiast 46% to kobiety. Poniższe wykresy przedstawiają charakterystykę grupy badanych mieszkańców.

Wykres 1. Płeć badanych respondentów

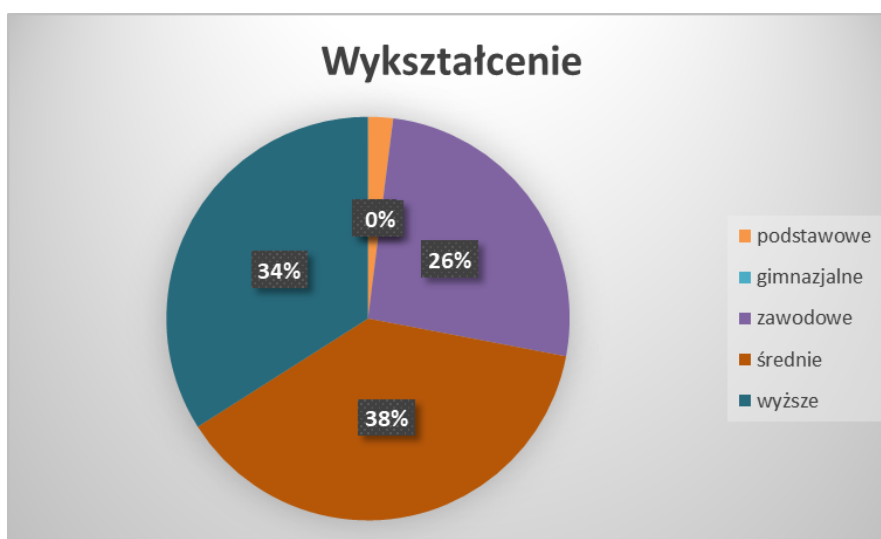

Wykres. 2. Wiek badanych mieszkańców

Powyższy wykres przedstawia wyniki dotyczące wieku badanych mieszkańców Gminy Zawichost. Największą grupę badanych 46% stanowili mieszkańcy w wieku od 40 do 50 lat, 18% respondentów znajdowało się w wieku od 29 do 30 lat, 16% badanych to grupa w wieku 62 lat i powyżej, 14% mieszkańców to grupa w wieku od 51 do 61 lat, natomiast najmniejszą grupę badanych 6% stanowili mieszkańcy w wieku 18 do 28 lat.

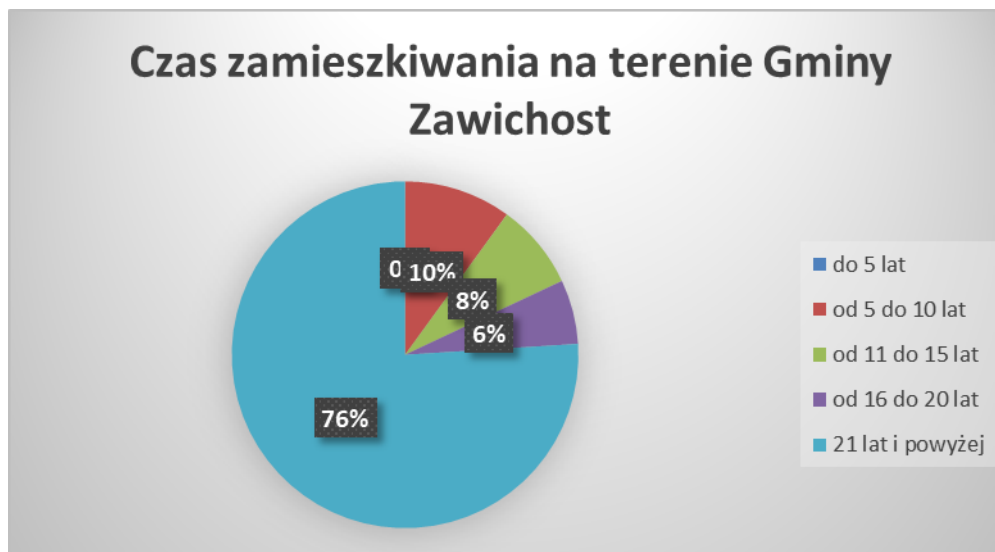
Wykres. 3. Wykształcenie badanych mieszkańców

Analizując dane przedstawione na powyższym wykresie można zauważyć, iż większość badanych mieszkańców Gminy Zawichost 38% posiada wykształcenie średnie, natomiast 34% badanych posiada wykształcenie wyższe, 26% badanych mieszkańców posiada wykształcenie zawodowe. Wśród badanych

znajdowały się również osoby z wykształceniem podstawowym i stanowili oni 2% badanych, natomiast nie było wśród badanych osób z wykształceniem gimnazjalnym.

Wykres. 4. Czas zamieszkania na terenie Gminy Zawichost

Wśród badanych respondentów większość, bo aż 76% badanych oświadczyła, iż na terenie gminy Zawichost zamieszkuje już 21 lat i dłużej, 10% badanych oświadczyło, iż zamieszkuje gminę w przedziale od 5 do 10 lat. W przedziale od 11 do 15 umieszcilo się 8% respondentów natomiast w przedziale od 15-20 lat 6% mieszkańców. Wszyscy badani mieszkańcy zamieszkuje gminę Zawichost powyżej 5 lat.

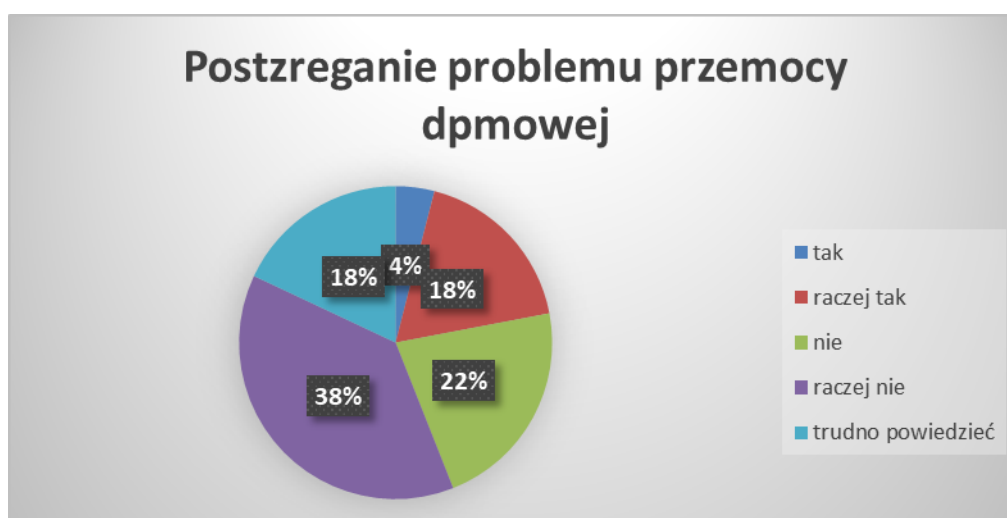
3. Wykorzystana metoda i technika badawcza

Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Zawichost zrealizowane zostało przy użyciu kwestionariusza ankiety rozdawanego i odbieranego przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawichoście oraz udostępnionej ankiety w formie elektronicznej na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej. W przypadku badań dorosłych mieszkańców posłużono się ankietą o wysokim poziomie standaryzacji, co oznacza, że wszystkie pytania miały charakter zamknięty. Zastosowany w badaniu kwestionariusz został umieszczony na końcu raportu w aneksie.

4. Wyniki badań wśród mieszkańców z terenu Gminy Zawichost

W naszym badaniu interesowało nas przede wszystkim zbadanie poziomu wiedzy badanych mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej, instytucji wsparcia, reakcji na przemoc i satysfakcji z podejmowanych przez gminę działań w tym zakresie. Poniższe wykresy przedstawiają wyniki badań.

Wykres. 5. Postrzeganie problemu przemocy domowej jako istotny problem na terenie Gminy Zawichost

Wśród badanych mieszkańców 22% odpowiedziało, że przemoc domowa na terenie Gminy Zawichost nie jest istotnym problemem, 38% odpowiedziało że raczej nie jest to problem, natomiast 18% respondentów uznało, że problem jest raczej istotny, a 4% odpowiedziało, że jest to istotny problem Gminy Zawichost. 18% mieszkańców nie określiła swojego zdania w tym temacie, odpowiadając „trudno powiedzieć”.

Wykres 6: Wiedza na temat występowania przemocy domowej na terenie Gminy Zawichost.

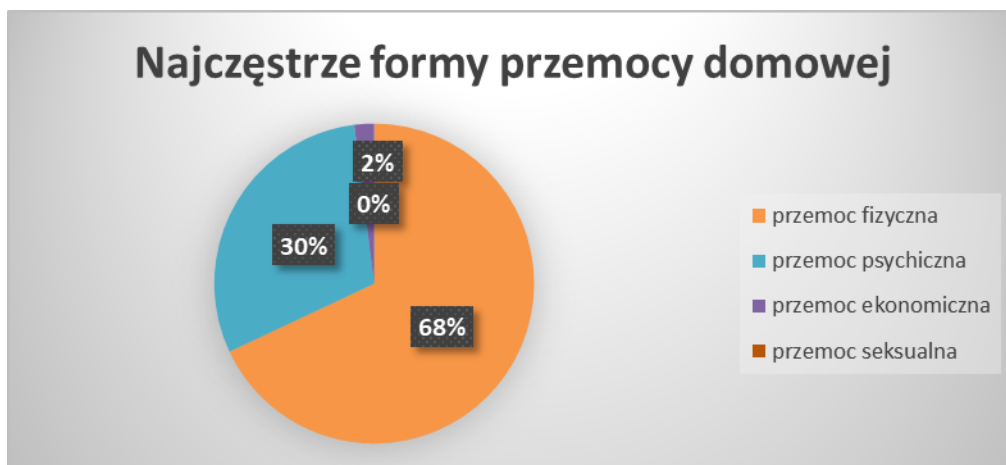
Wśród badanych mieszkańców 46% odpowiedziało, że nie zna przypadków występowania przemocy domowej na terenie Gminy Zawichost, jednak 44% mieszkańców słyszało o takich przypadkach, natomiast 10% zdecydowanie zna takie przypadki.

Wykres 7: Gotowość mieszkańców do reagowania na zjawisko przemocy w najbliższym otoczeniu

Powyższy wykres przedstawia czy i w jakim stopniu mieszkańcy są gotowi reagować na zjawisko przemocy domowej i tak większość ankietowanych tj. 66% jest zdecydowana by reagować jawnie na przemoc w najbliższym otoczeniu, 24% jest zdecydowana by reagować, ale anonimowo, natomiast 10% respondentów nie będzie reagować na zjawisko przemocy.

Wykres 8: Najczęstsze formy przemocy domowej.

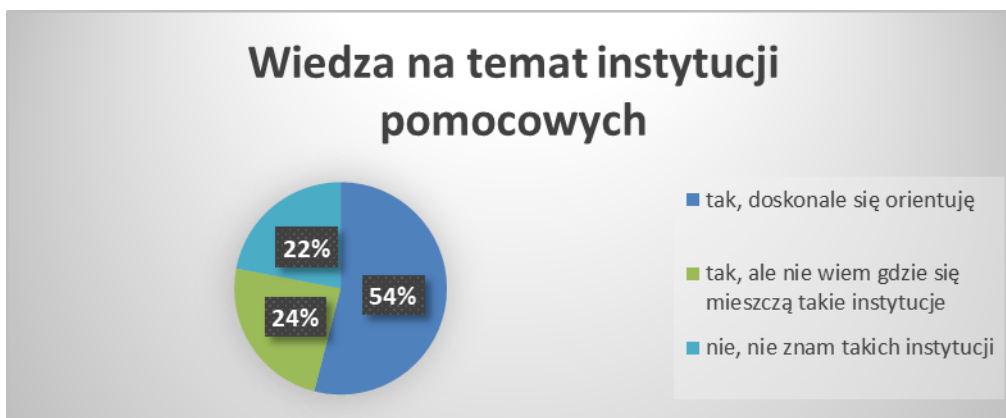
Według ankietowanych mieszkańców 68% uznało, że najczęściej spotykaną formą przemocy jest przemoc fizyczna, 30% ankietowanych uznało że jest to przemoc psychiczna natomiast 2% przemoc ekonomiczna. Nikt z ankietowanych nie spotkał się z przemocą seksualną.

Wykres 9: Co jest najczęstszą przyczyną przemocy domowej.

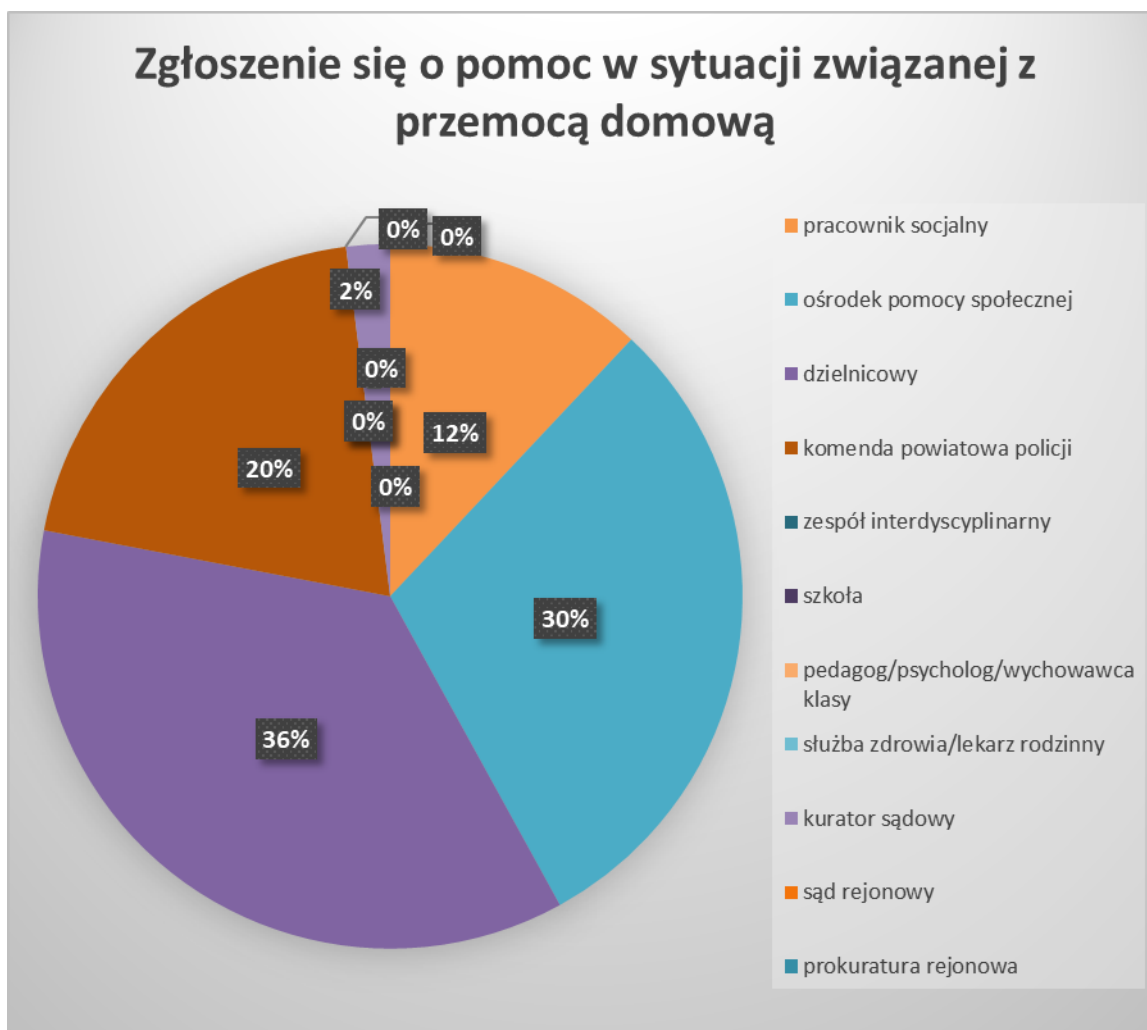
Wśród ankietowanych mieszkańców Gminy Obrazów, najwięcej bo aż 88% osób wskazało, iż najczęstszą przyczyną doprowadzającą do zjawiska przemocy są używki: alkohol i narkotyki. Kolejną z przyczyn są choroby psychiczne i inne zaburzenia natury psychologicznej 8%. 2% ankietowanych uważa, iż przyczyna leży po stronie złych wzorców oraz przyzwolenia społecznego na przemoc wobec bliskich oraz 2% ankietowanych uważa, że przyczyną występowania przemocy jest brak wsparcia i niskie kompetencje wychowawcze. Nikt z ankietowanych nie wskazał że przyczyną przemocy domowej jest status społeczny i materialny jak również niski poziom wiedzy na temat prawa i norm społecznych.

Wykres 10: Wiedza na temat instytucji wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.

Na wykresie 10 zostały przedstawione dane na temat wiedzy mieszkańców Gminy Zawichost dotyczących instytucji, które świadczą pomoc osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej. Większość tj. 54% ankietowanych odpowiedziało, że posiada wiedzę na temat takich instytucji i doskonale się orientuje gdzie one się mieszczą, 24% ankietowanych odpowiedziało, że wie o takich instytucjach, jednak nie wiedzą gdzie takie instytucje się mieszczą. Natomiast 22% mieszkańców nie zna żadnych instytucji pomocowych.

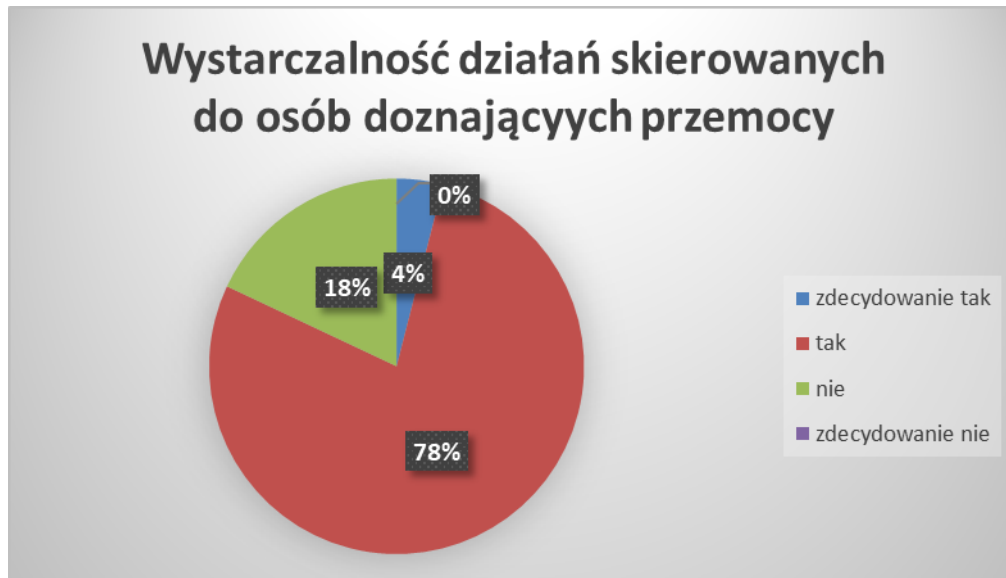
Wykres 11: Instytucja bądź osoba, do której zgłoszono by się w sytuacji związanej z przemocą domową

Dokonując analizy danych zebranych z przeprowadzonego badania ankietowego można zauważyć, iż policja oraz ośrodek pomocy społecznej traktowane są jako podstawowe instytucje, które powinny pomagać w przypadku wystąpienia przemocy. Do dzielnicowego zgłosziliby się 36% badanych, a na komendę powiatową policji udałoby się 20%. 30% badanych z problemem przemocy zgłosziliby się do ośrodka pomocy społecznej natomiast 12% szukałoby wsparcia bezpośrednio u pracownika socjalnego. Do kuratora sądowego

zgłosiłoby się 2% respondentów, którzy potrzebowaliby pomocy w sytuacji związanej z przemocą domową. Żadna z osób badanych nie wskazała, iż z problemem przemocy domowej zgłosiłaby się do zespołu interdyscyplinarnego, szkoły, pedagoga, psychologa, wychowawcy klasy, służby zdrowia czy też sądu czy prokuratury.

Wykres 12: Zdanie mieszkańców na temat oferty działań skierowanych do osób doznających przemocy domowej

Powyższy wykres przedstawia w jakim stopniu oferta działań skierowanych do osób doznających przemocy domowej na terenie Gminy Zawichost jest wystarczająca. Duża większość bo aż 78% osób badanych uznało, że oferta gminy jest wystarczająca, 4% badanych uznało, że oferta jest zdecydowanie wystarczająca, natomiast 18% badanych uznało że oferta gminy jest niewystarczająca.

Wykres 13: Nasilenie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Zawichost.

W powyższym wykresie zostały przedstawione wyniki na temat wiedzy i nasilenia zjawiska przemocy wśród mieszkańców Gminy Zawichost. 42% ankietowanych mieszkańców twierdzi, że zjawisko przemocy nie występuje na terenie gminy, a jedynie są to incydentalne sytuacje. 38% badanych wskazało, że zjawisko przemocy występuje ale dotyczy to jedynie określonych środowisk. 14% uznało, że przemoc nie występuje, ale mimo wszystko jest obecna w życiu miasta, natomiast 6% badanych uznało, że przemoc występuje i że jest to zjawisko bardzo niebezpieczne i dotyczy wielu środowisk i rodzin.

Wykres 14: Zdanie mieszkańców na reagowanie służb pomocowych na problem przemocy domowej na terenie Gminy Zawichost

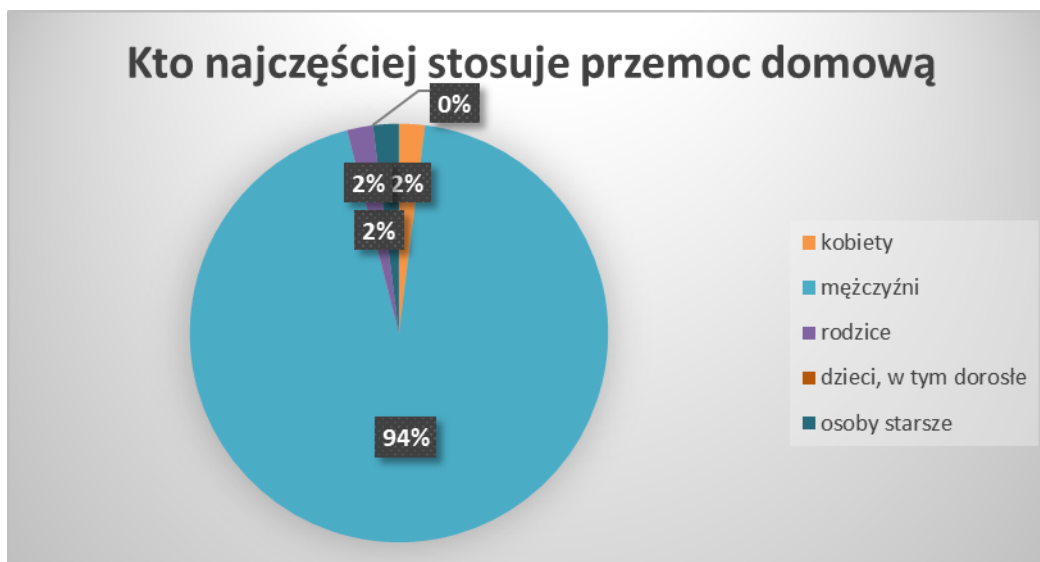
Na powyższym wykresie zostały przedstawione dane na temat reagowania służb pomocowych na problem przemocy domowej wśród mieszkańców Gminy Zawichost. Większość badanych tj. 70% określiła, że służby pomocowe zawsze reagują na zgłoszone zjawisko przemocy, 20% określiło, że służby reagują ale robią to wybiórczo, natomiast 10% uznało, że służby nie reagują i często ignorują problem przemocy domowej.

Wykres 15: Wiedza mieszkańców Gminy Zawichost na temat zjawiska przemocy

Wśród badanych mieszkańców Gminy Zawichost 70% deklaruje, że wie czym jest przemoc domowa, nie stosuje jej ale reaguje na nią, 20% ankietowanych zna problem przemocy domowej, ale nie interesuje się tym tematem i nie chce się angażować w tym zakresie. Po 4% ankietowanych mieszkańców odpowiedziało, że bardzo wysoko ocenia swój poziom wiedzy na temat przemocy i aktywnie działa w tym zakresie, oraz że problem jest wyolbrzymiony i nie należy się nad nim skupiać. Natomiast 2% badanych uważa, że przemoc czasem jest uzasadniona i nie należy wtrącać się w sprawy rodzinne.

Wykres 16: Kto jest najczęściej sprawcą przemocy domowej.

Dokonując analizy wykresu nr. 16 można zauważyć, iż według mieszkańców Gminy Zawichost największą grupę osób stosujących przemoc domową stanowią mężczyźni, aż 94% badanych tak uznało. Kolejne grupy to kobiety 2%, rodzice 2%, i osoby starsze 2%.

Wykres 17: Kto jest najczęściej ofiarą przemocy domowej.

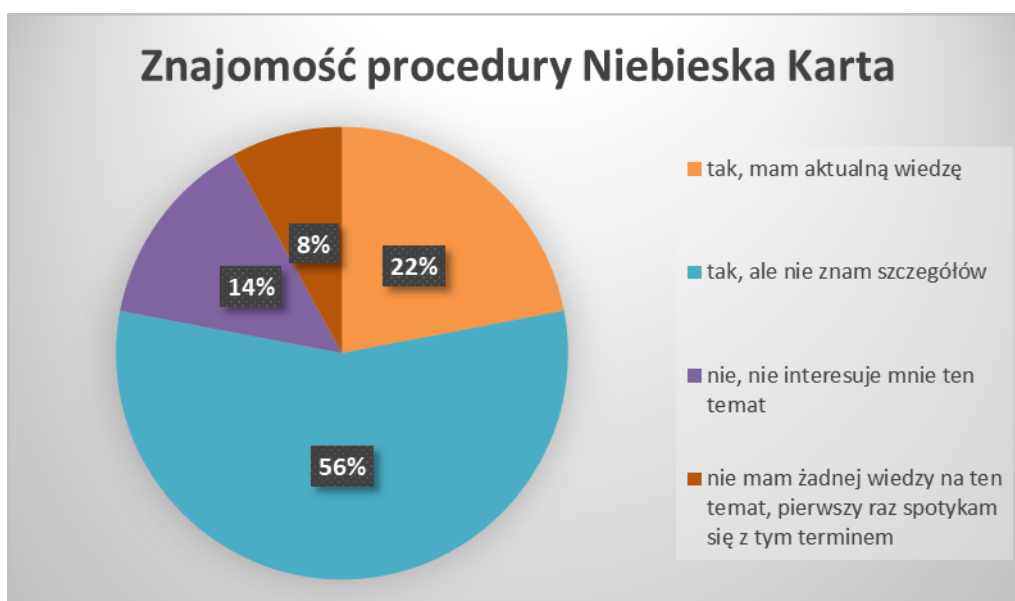
80% mieszkańców Gminy Zawichost uważa, że najczęstszymi ofiarami przemocy domowej są kobiety, 16% mieszkańców uznało, że ofiarami są dzieci, natomiast 2% mężczyźni oraz 1% osoby starsze.

Wykres 18: Poszerzanie swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje pomocowe na terenie Gminy Zawichost.

W pytaniu dotyczącym poszerzania wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje pomocowe na terenie Gminy Zawichost, mieszkańcy podzielili się proporcjonalnie po 50%. Połowa ankietowanych mieszkańców jest zainteresowana poszerzeniem swojej wiedzy na temat przemocy, natomiast druga połowa uważa, że ma wystarczającą wiedzę na ten temat i nie jest zainteresowana tym tematem.

Wykres 19:Znajomość procedury Niebieska Karta i działań z nią związanych

56% ankietowanych mieszkańców Gminy Zawichost oświadczyło, że zna procedurę Niebieskie Karty ale nie zna szczegółów tej procedury. 22% oświadczyło, że posiada aktualną wiedzę na temat procedury Niebieska Karta. 14% ankietowanych nie zna i nie jest zainteresowana tematem procedury Niebieska Karta, natomiast 8% mieszkańców nie ma żadnej wiedzy na temat procedury NK.

3. Podsumowanie

Pomoc i wsparcie rodzin dotkniętych przemocą domową, z uwagi na złożoność i specyfikę problemu, wymaga współpracy wielu instytucji pomocowych. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy Zawichost można określić działania, które najlepiej odzwierciedlają potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Są to: wzmocnienie kompetencji zawodowych osób zajmujących się przeciwdziałaniem i ograniczaniem zjawiska przemocy, wsparcie specjalistyczne dla osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą, spotkania rozwojowe i wspierające dla osób doświadczających przemocy i zagrożonych jej występowaniem oraz organizacja ogólnodostępnych wydarzeń mających na celu podniesienie

świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Są to działania o charakterze zapobiegawczym, jak i interwencyjnym.

VI. Analiza swot- zjawiska przemocy domowej

Jedną z podstawowych metod analizy strategicznej jest analiza SWOT, która polega na ustaleniu silnych i słabych stron zasobów własnych gminy oraz szans i zagrożeń związanych z jej otoczeniem. Pozwala tym samym oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje w tym przypadku Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawichostcie w kontekście przeciwdziałania przemocy domowej. Analiza została ograniczona do omawianego aspektu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Grup Diagnostyczno-Pomocowych oraz innych instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;</p> <p>2. Wyspecjalizowana i stale doskonaląca umiejętności kadra posiadająca wiedzę z zakresu pracy z rodziną dotkniętą zjawiskiem przemocy;</p> <p>3. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.</p> <p>4. Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy domowej;</p> <p>5. Nieodpłatna pomoc prawna działająca w Urzędzie Miasta i Gminy Zawichost;</p> <p>6. Zwiększająca się świadomość społeczna dotycząca zjawiska przemocy domowej oraz reagowania na nie;</p> <p>7. Upowszechnianie wśród dzieci, młodzieży z terenu Gminy Zawichost działań informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy;</p> <p>8. Oferta dla dzieci, młodzieży- pomoc psychologiczna, pedagogiczna, świetlica.</p>	<p>1. Przemoc jako problem nie zawsze rozpoznany;</p> <p>2. Niewystarczające działania profilaktyczne;</p> <p>3. Brak organizacji pozarządowych, zajmujących się wsparciem osób doświadczających przemocy;</p> <p>4. Niski poziom zaangażowania niektórych instytucji w pracę zespołu, grup diagnostyczno -pomocowych, zobowiązanych do realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;</p> <p>5. Niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących rozwiązań prawnych dotyczących usunięcia sprawcy z mieszkania.</p> <p>6. Brak lokali socjalnych, komunalnych</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1. Chęć podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych przez osoby pracujące z osobami doświadczającymi przemocy oraz stosującymi przemoc;</p> <p>2. Zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla ofiar przemocy domowej;</p> <p>3. Większa świadomość mieszkańców Gminy Zawichost reagowania na przemoc;</p> <p>4. Możliwość wykorzystania istniejących przepisów prawa;</p> <p>5. Integrowanie i koordynowanie działań w środowisku lokalnym przez Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz rozwiązywanie problemów poszczególnych rodzin przez Grupy Diagnostyczno-Pomocowe.</p>	<p>1. Wykorzystywanie procedury „Niebieska Karta” w sprawach dotyczących konfliktów rodzinnych, majątkowych;</p> <p>2. Niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin;</p> <p>3. Wzrost liczby osób wymagających podjęcia działań pomocowych;</p> <p>4. Negatywne wzorce zachowań społecznych;</p> <p>5. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin;</p> <p>6. Problemy alkoholowe członków rodzin.</p>

VII. Cele programu

1. Cel główny Programu

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 w Gminie Zawichost jest **zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zminimalizowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Zawichost.**

2. Cele szczegółowe Programu:

- Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Zwiększenie potencjału instytucjonalnego i kadrowego służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

- Pomoc i ochrona osób dotkniętych przemocą domową.
- Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy

Poniżej zaprezentowane zostały w czterech głównych obszarach cele szczegółowe, wyznaczające kierunki działania w celu osiągnięcia celu głównego.

Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.				
Kierunki działania	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej. Zwiększenie wrażliwości społecznej na przejawy przemocy,	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, plakatów w placówkach oświatowych itp., na terenie Gminy Zawichost	OPS, ZI, GKPiRPA, Placówki Oświaty	Liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur, plakatów.	2024-2030
	Podanie do publicznej wiadomości wykazu placówek zajmujących się ofiarami przemocy, numerów telefonów zaufania np. Niebieską Linię (strona internetowa, tablica ogłoszeń)	OPS, ZI, GKPiRPA, Placówki Oświaty	Liczba podanych do wiadomości informacji	2024-2030
Prowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy	Współorganizacja i udział w kampaniach i akcjach społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy dla dzieci i młodzieży – organizacja pogadarek	OPS, ZI, Placówki Oświatowe, Policja	Liczba zorganizowanych spotkań z młodzieżą	2024-2030
	Realizowanie programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży	Placówki Oświaty	Liczba zrealizowanych programów edukacyjnych	2024-2030
Prowadzenie edukacji w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców	Praca socjalna szeroko rozumiana, udzielanie indywidualnego poradnictwa	OPS, GKPiRPA	Liczba rodzin objętych pracą socjalną, wsparciem psychologicznym	2024-2030
Zwiększenie potencjału instytucjonalnego i kadrowego służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej				
Kierunki działania	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Organizacja szkoleń, warsztatów, konferencji dla podmiotów zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej	OPS, ZI, UMiG	Liczba uczestników szkoleń	2024-2030 (raz do roku szkolenie, warsztat lub konferencja)
Pomoc i ochrona osób dotkniętych przemocą domową				
Kierunki działania	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Zapewnienie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy Domowej	Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego	UMiG	Liczba osób objętych pomocą i wsparciem w ramach funkcjonowania Punktu	2024-2030
Udzielanie pomocy oraz wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	Podjęcie działań w rodzinach doznających przemocy domowej- procedura „Niebieska Karta”, udzielanie informacji na temat istniejących form pomocy	OPS, ZI, Ochrona Zdrowia, Placówki Oświaty, Policja,	Liczba złożonych formularzy „Niebieska Karta”, Liczba osób którym udzielono pomocy	2024-2030
	Udzielanie kompleksowej pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej w formie poradnictwa psychologicznego, medycznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego oraz zawodowego	OPS, Policja, ZI, Placówki Oświaty, Ochrona Zdrowia, GKPiRPA, Kuratorska służba sądowa	Liczba osób objęta pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, medycznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego oraz zawodowego w danej instytucji	2024-2030
Wspieranie i rozwijanie podmiotów udzielających wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	ZI	Liczba spotkań ZI, Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	2024-2030
Monitoring działań pomocowych	Wizyty pracowników socjalnych i dzielnicowych w ramach monitoringu, gdzie wszczęto procedurę „Niebieska Karta”	OPS, ZI, Policja	Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” w związku z ustaniem przemocy w rodzinie, liczba wizyt w środowisku,	2024-2030
Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy				
Kierunki działania	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji

Współpraca z instytucjami w zakresie realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych oraz korekcyjno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Kierowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	ZI	Liczba uczestników skierowanych do programów, liczba osób, które ukończyły program.	2024-2030
Oddziaływanie psychologiczne i terapeutyczne na osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej	Stosowanie procedury „Niebieska Karta”, informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy domowej, kierowanie do GKRPA, informowanie o możliwości skorzystania z pomocy psychologa, terapeuty ds. uzależnień	ZI, Policja, Kurator, Oświata, Ochrona Zdrowia, OPS, GKPiRPA	Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”, liczba osób skierowanych do GKPiRPA, liczba osób którym udzielono informacji	2024-2030

VIII. Zasoby Gminy Zawichost w zakresie realizacji programu

Instytucje realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Zawichost, które służą pomocą oraz wsparciem ofiarom przemocy domowej:

- Urząd Miasta i Gminy w Zawichost (UMiG),
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawichoście (OPS);
- Zespół Interdyscyplinarny (ZI);
- Komisariat Policji w Dwikozach;
- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKPiRPA);
- Placówki oświatowe: Zespół Szkoły i Przedszkoli w Zawichoście, Zespół Szkoły i Przedszkola w Czyżowie Szlacheckim;
- Placówki ochrony zdrowia: Ośrodek Zdrowia w Zawichoście, Ośrodek Zdrowia w Czyżowie Szlacheckim;
- Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy Domowej w Urzędzie Miasta i Gminy Zawichost
- inne instytucje, organizacje, stowarzyszenia i osoby fizyczne realizujące cele i zadania zawarte w Programie.

IX. Adresaci programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Zawichost na lata 2024-2030 skierowany jest dla wszystkich mieszkańców z terenu Gminy Zawichost, a przede wszystkim:

1. ofiar przemocy domowej:
 - a) współmałżonków lub partnerów ze związków nieformalnych;
 - b) dzieci;
 - c) osób starszych;
 - d) osób niepełnosprawnych;
2. osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej,
3. przedstawicieli instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej,
4. przedstawicieli władz lokalnych,
5. społeczności lokalnej Gminy Zawichost .

X. Przewidywane efekty realizacji programu

1. Zwiększenie wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Zawichost w zakresie przemocy domowej.
2. Zwiększenie wrażliwości społecznej na przejawy przemocy.
3. Zwiększenie wiedzy społeczeństwa w zakresie dostępnych form pomocy i wsparcia w przypadku wystąpienia przemocy domowej.
4. Zwiększenie dostępności różnorodnych form specjalistycznej pomocy.
5. Wzmocnienie oddziaływań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.
6. Zapobieganie ponownemu wystąpieniu przemocy domowej w rodzinach, które już wcześniej jej doświadczyły.
7. Zwiększenie kompetencji pracowników instytucji realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
8. Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w gminie.
9. Zbudowanie na terenie Gminy Zawichost spójnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
10. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej.
11. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
12. Spadek liczby przypadków przemocy domowej.

XI. Monitoring programu.

1. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o gromadzone i analizowane informacje uzyskane od podmiotów zaangażowanych w jego realizację, a w szczególności dane zebrane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
2. Obszarami podlegającymi monitorowaniu będą wyznaczone do realizacji zadania.
3. Rezultatem monitoringu będzie sprawozdawczość podmiotów uczestniczących w realizacji zadania. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 28 lutego każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawichoście.

XII. Sprawozdawczość

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w terminie do 31 marca każdego roku przedstawi Burmistrzowi Zawichostu sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni.

XIII. Finansowanie programu

Źródłem finansowania zadania Programu będą środki finansowe z budżetu Gminy Zawichost oraz ze środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

XIV. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Celem programu jest budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez współpracę instytucji i służb różnych grup zawodowych na terenie Gminy Zawichost.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.